

Kursplan

Nyare frikyrkohistoria och teologi, 10 högskolepoäng Free Church History and Theology, 10 ECTS-credits

Kod	ST406H	Giltig från	Höstterminen 2025
Ämnesgrupp	Systematisk teologi	Fastställd	2025-02-17
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2025-02-13

Behörighetskrav

Kurser i teologi eller religionsvetenskap om minst 120 högskolepoäng varav minst 15 hp i Systematisk teologi grundnivå 2, eller motsvarande. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande kraven för grundläggande behörighet.

Mål

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha ingående kunskap om modernitetens framväxt och kunna redogöra för vilken roll detta spelar för de framväxande väckelse- och frikyrkorörelserna, samt
- kunna redogöra för viktiga teologiska strömningar och frikyrkliga tänkare under denna period.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- kunna identifiera och analysera de filosofiska villkoren för teologiskt arbete som formas under moderniteten, samt
- kunna använda erkända historiska metoder för att analysera och värdera utvecklingen i kyrka och samhälle under denna period.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- kunna dra lärdomar från kursens historiska studier för att ge konstruktiva och innovativa bidrag till att diskutera kyrkans nuvarande situation och uppgift.

Innehåll och arbetsformer

Skandinavien är djupt påverkat av det tänkande som växer fram i Europa under 1600- och 1700-talet. Detta är också den miljö i vilken väckelse- och frikyrkorörelser formas och de kommer på många sätt att vara med och påverka det framväxande samhället. Betydelsen av dessa rörelser har dock ofta kommit i skymundan i allmän kyrko- och samtidshistoria. Denna kurs önskar därför ge en fördjupad kunskap om denna historia och vad som kännetecknade dessa rörelserns liv och teologi. Kursen intresserar sig speciellt för hur dessa rörelser relaterar till den framväxande moderniteten och upplysningstänkandet. Hur förhåller sig deras teologi till de allmänna strömningar som dominerar i samtiden? Vilken roll spelade de i kampen för religionsfrihet och kvinnors rättigheter? Vad betydde deras församlingsliv för framväxten av ett levande civilsamhälle? Och vilka konsekvenser fick deras omfattande internationella missionsarbete? Kursen ger en bred kunskap om denna historia genom att studera situationen i både Norge, Danmark och Sverige och den

ger därmed rikligt med material för fortsatta reflektioner kring kyrkans plats i dagens senmoderna Skandinavien. Kursen har tre koncentrerade undervisningsdagar i samverkan med den norska kursen som förbereds genom litteraturläsning. Efter dessa dagar sker ett eget fördjupningsarbete. Kursen startar och avslutas med lektioner via nätet.

Examinationsformer

*Litteraturseminarium (AI ej tillåtet, 1 hp)

PM: Två skriftliga rapporter från läsning av gemensam litteratur, samt en reflektion, 2000 ord per arbete (AI-nivå 3, 4,5 hp)

PM: Skrivet arbete kring kursens tema, 4000 ord (AI-nivå 3, 4,5 hp)

* används för att markera de examinationsformer där differentierade betyg inte ges. Om studenten har ett beslut från ALT om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

Betygsskala

Som betyg på kursen används Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursutveckling

Vid kursens avslutning genomför studenterna en kursvärdering som sammanställs och kompletteras av kursansvarig lärare i en kursrapport som är tillgänglig för studentkåren. Sedan förra gången kursen gavs har följande förändringar genomförts:

- AI-nivå har lagts till.

Litteratur

Nyare frikyrkohistoria och teologi, 10 högskolepoäng Free Church History and Theology, 10 ECTS-credits

Kod	ST406H	Giltig från	Höstterminen 2025
Ämnesgrupp	Systematisk teologi	Fastställd	2025-02-17
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2023-01-25

McGrath, A., red. 2017. *The Christian Theology Reader*. 5th edition. Chichester: Wiley.

Nyare teologihistoria

* Olson, R. E. 2014. *The Journey of Modern Theology: From Reconstruction to Deconstruction*. Illinois: InterVarsity.
eller

Simpson, C. B. 2016. *Modern Christian Theology*. London: Bloomsbury T&T Clark.

Nyare frikyrkohistoria (läses i urval, ca 500 s.)

Alvarsson, J-Å, red. 2021. *Pentekostalism i Sverige på 2020-talet*. Skellefteå: Artos.

Aronson, T. 2014. *Väckelserörelser i Sverige 1700–2000*. Uppsala: Areopagos.

Aronson, T. 2021. *Maranata! Väckelse och samhällsförändring 1960tal till 1990tal*. Uppsala: EFS Budbäraren.
Acta Johannelundensia 4.

Bebbington, D.W. 1989. *Evangelicalism in Modern Britain: A History from the 1730s to the 1980s*. London:
Unwin Hyman, s. 1–74, 181–211, 271–276.

Breistein, I. F. 2003. *Har staten bedre borgere? Dissenternes kamp for religionsfrihet i Norge 1891–1969*.
Trondheim: Tapir forlag, s. 31–70, 286–348, 370–432.

Breistein, I. F. 2010. ”Mellom underordning og likestilling”. *Norske bruksteologi i endring: Tendenser gjennom det
20. århundre*. Redigerad av P. Repstad. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 149–170.

* Breistein, I. F. 2012a. ”Reform of Piety in Norway, 1780–1920”. *Piety and Modernity: The Dynamics of
Religious Reform in Northern Europe, 1780–1920*. Redigerad av A. Jarlert. Leuven: Leuven University
Press, s. 307–325.

Breistein, I. F. 2012b. ”Fra dissens til konsensus: økumeniske relasjoner og tilnæringsmåter i Norge etter
1970”. *Kirke, kultur, politikk: Festskrift til professor dr. theol. Bernt T. Oftestad på 70-årsdagen*. Redigerad av K.
Norseth och J. Schumacher. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, s. 83–92.

Breistein, I. F. 2013. ”De angloamerikanske vekkelsene og deres innflytelse på norsk frikirkelighet”.
Forankring og fornyelse: Ansgarskolen 1913–2013. Redigerad av H. Schuff, R. Salvesen och H. Hagelia.
Kristiansand: Portal forlag, s. 209–231.

Hegstad, H. 2001. ”Den lavkirkelige vekkelsesbevegelse i Norge”. *Nordiske folkekirker i opbrud: National
identitet og international nyorientering efter 1945*. Redigerad av J. H. Schjrring. Århus: Aarhus
Universitetsforlag, s. 258–268.

* Jarlert, A. 2012. ”Reform in Sweden: From Confessional Provincialism towards World Ecumenism”.
Piety and Modernity: The Dynamics of Religious Reform in Northern Europe, 1780–1920. Redigerad av A.
Jarlert. Leuven: Leuven University Press, s. 286–306.

Josefsson, U. 2005. *Liv och över nog: Den tidiga pingströrelsens spiritualitet*. Skellefteå: Artos förlag, s. 67–290.

Råmunddal, L. 2003/2020. ”Mot et nytt vekstparadigme? Om vekststrategier i norske frikirker med vekt
på beskrivelse og vurdering av vekkelsestradisjonen”. *Bygge kirke: Bidrag til en teologi for menighetsutvikling*.
Redigerad av L. Råmunddal. Kristiansand: SJLT Publishing.

* Stidsen, J. E. 2012. "The Dynamics of Reform of Piety in Denmark, c 1780–1820". *Piety and Modernity: The Dynamics of Religious Reform in Northern Europe, 1780–1920*. Redigerad av A. Jarlert. Leuven: Leuven University Press, (red.), s. 265–285.

* används för att markera den kurslitteratur som finns att tillgå som e-bok via ALT:s bibliotek.